

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 236. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm12529.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Af et ganske andet og langt mærkeligere Slags end alle Stene er det Mindes-Mærke af Old-Tidens *Meders* og *Perser*, som Fransk-Manden *Anquetil du Perron*, i Midten af forrige Aarhundrede, vil have fundet i *Indien*, og hvoraf vor Lands-Mand *Rask* for kort Tid siden bragde det manglende Stykke til Europa, og det er da den i Læse-Verdenen berømte *Zendavest*, der ansees for de gamle *Meders* og *Persers Bibel* eller hellige Skrift. Da denne Bog ikke, som *Ebræernes Bibel*, indeholder nogen *Historie* om et tilsvarende *Folk*, men dreier sig blot, i *Bønner* og *Fortællinger*, om *Lys-Guden Oromasdes* Aabenbaringer til *Zerduscht*, seer Man strax, den egentlig hører til *Kirkens* og *Skolens Historie*; men er dens Grund-Sprog (*Zend*) virkelig de gamle *Meders* og *Persers Skrift-Sprog*, og dens Indhold deres Anskuelse af Menneske-Livet, da kan den uægtelig give mange Oplysninger, som maae være særdeles velkomne i et berømt Folks *Historie*, der maa sammenflikkes af de Fremmedes løse Efterretninger. Endnu kan imidlertid Haand-Bogen i *Universal-Historien* ikke øse af *Zendavest* men kun pege paa den, som en mærkværdig Gaade, der rimeligviis vil løse sig til Fordeel for vor oldhistoriske Kundskab; thi deels tvistes Man endnu med Grund om Bogens Ægthed, og deels er dens Grund-Sprog (*Zend*) vel endnu Kirke-Sprog hos *Ild-Dyrkerne* (*Gueberne*), men, efter vor store Sprog-Mesters (*Rasks*) Forsikkring, selv *Præsterne* aldeles ubekjendt, uden forsaavidt de af den gamle *Oversættelse* i *Pehlvi-Sproget*, slutte sig til Meningen. Det Rette vilde været, først at udgive denne *Oversættelse*, som *Præsterne forstaae*, thi naar det da stadfæstede sig, hvad Man nys vil have opdaget, at *Pehlvi-Sproget* tales endnu af en Stamme i de *Persiske* Grændse-Bjerge ved *Tigris*, da vilde Bogens Ægthed være beviist, og *Oversættelsen* kunne benyttes omtrent ligesom de *Halvfjerdsindstyves* af den *Ebraiske Bibel*. *Pehlvi-Sproget* er nemlig *Parther-Sproget*, ligesom *Parsi* er *Skrift-Sproget* under *Sassaniderne*, og *Rask* har givet den vigtige Oplysning, at *Navnene* i Bogen, og da især *Ormusd*, *Ahriman* og *Mithra* slet ingen Betydning har enten i *Parsi* eller *Pehlvi*, men have derimod aabenbar hjemme i *Zend*, som altsaa nødvendig maa være Bogens *Grund-Sprog* og høre til den graa Old-Tid. Selv da blev det imidlertid et Spørgsmaal, om *Zendavest* oprindelig havde hjemme i *Persien* eller, hvor den fandtes, i *Indien*, og dette Spørgsmaal kunde ene besvares af de gamle *Meders* og *Persers Historie*, som den er os bekjendt af de samtidige *Skrift-Folks*, *Ebræers* og *Grækere*, Efterretninger. Disse vil da altid vedblive at være *Hoved-Kilden* til vor Kundskab, og naar Man, af Glæde over den gamle Bog, har glemt det, maa et saa uhistorisk Exempel, hvorfra det end kommer, lastes og ei efterlignes.